

نام درس: تاریخ ۳		اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه یک مشهد		تاریخ امتحان: ۲۲ / ۱۰ / ۱۴۰۰	
پایه: دوازدهم انسانی		دبیرستان شاهدنصرت		مدت امتحان: ۶۰ دقیقه	
نام و نام خانوادگی دانش آموز:		سال تحصیلی: ۱۴۰۱-۱۴۰۰		نمره با عدد:	
نام کلاس: ۱۲۷۱		دی ماه		نمره با حروف:	
نام دبیر درس: سرکارخانم نوریان		تعداد سوالات: و تعداد صفحات:			
ردیف	سوالات				نمره
۱	جمله‌های صحیح و غلط را مشخص نمایید. الف: انگلیسی‌ها با قرارداد گلد اسمیت، مناطقی از سیستان و بلوچستان را از ایران جدا و ضمیمه خاک هندوستان کردند. ص غ ۲ ب: تاریخ گیتی گشا با اسلوبی مصنوع و دشوار همراه تملق‌گویی از فرمانروایان قاجاریه نوشته شده است. ص غ ۱ ج: قراردادهای ایران و روسیه در دوره قاجار ترکمانچای، گلستان، مجمل و نیروی قزاق بود. ص غ ۲ د: مدارس رشدیه جزو مدارس عمومی محسوب می‌شود. ص غ ۴				۲
۲	گزینه صحیح را از جدول سمت چپ انتخاب نمایید. الف: مهم‌ترین دستاورد این انقلاب نفی منشأ الهی سلطنت و تعیین اختیارات پادشاه از طرف مجلس بود. ۳ ب: تشکیل هیأت وزیران به ریاست نخست وزیری از نتایج مهم این انقلاب به شمار می‌رفت. ۲				۱
	الف: کدامیک از منابع پژوهش تاریخ معاصر از درجه اعتبار اجتماعی و فرهنگی یکسانی برخوردار می‌باشند؟ ۱. سفرنامه - روزنامه ۲. سفرنامه - کتب تاریخی ۳. خاطرات - سفرنامه ۴. خاطرات - کتب تاریخی ب: مهم‌ترین دستاورد این انقلاب نفی منشأ الهی سلطنت و تعیین اختیارات پادشاه از طرف مجلس بود. ۲ ۱. انقلاب کبیرفرانسه ۲. انقلاب باشکوه ۳. انقلاب استقلال آمریکا ۴. انقلاب مشروطه				
۳	گزینه صحیح را انتخاب نمایید. الف: کدامیک از منابع پژوهش تاریخ معاصر از درجه اعتبار اجتماعی و فرهنگی یکسانی برخوردار می‌باشند؟ ۱. سفرنامه - روزنامه ۲. سفرنامه - کتب تاریخی ۳. خاطرات - سفرنامه ۴. خاطرات - کتب تاریخی ب: مهم‌ترین دستاورد این انقلاب نفی منشأ الهی سلطنت و تعیین اختیارات پادشاه از طرف مجلس بود. ۲ ۱. انقلاب کبیرفرانسه ۲. انقلاب باشکوه ۳. انقلاب استقلال آمریکا ۴. انقلاب مشروطه				۱
۴	توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا با ویژگیهای پدیده‌های تاریخی ۵ * با پیروزی انقلاب مشروطه در ایران، به چه دستاوردهایی رسیدند. (۲ مورد) آزادی - برابری - قانون اساسی - برپایی مجلس - حکومت قانونمند - رشد نشریات - تشکیل احزاب و گروهها - شکل‌گیری هیئت وزیران				۱
۵	تعریف اصطلاحات و مفاهیم تاریخی * استبداد صغیر: پس از به توپ بستن مجلس توسط محمدعلی شاه که باعث کشتار وسیع مشروطه خواهان و بسته شدن مجلس شورای ملی شد. ۵ بار دیگر استبداد برقرار شد و به مدت یکسال طول کشید (۵) * نهضت بازگشت ادبی: شعر و ادب فارسی در دوره زندیه تحول چشمگیری یافت که محققان از آن با عنوان نهضت بازگشت ادبی یاد کرده‌اند. چهره‌های برجسته این سبک ادبی به سبک خراسانی و شیوه شعری چون فرخی، عنصری، سعدی و حافظ شعر می‌سرودند.				۲
۶	مقایسه:				۲

	<p>محاكم شرع و عرف را باهم مقایسه نمایید. شرع دعاوی مدنی مانند دعاوی خانوادگی، ملکی و ارث را حل و فصل می کردند. عرف: رسیدگی به تخلفات و جرایم سیاسی و امنیتی مانند شورش، سرقت، نزاع و عدم پرداخت مالیات. شرع روحانیون در این محاکم قضاوت می کردند و هزینه های رسیدگی برعهده طرفین دعوا بود. عرف اداره توسط قضات و مأموران فرمانبر از مقامهای حکومتی و دریافت حقوق از آنان ۳</p>	
۶	<p>به سؤالات زیر پاسخهای کوتاه دهید.</p> <p>الف: کدام اقدام آقا محمدخان قاجار در خور ستایش است؟ سخت کوشی و تلاشهای بی وقفه آقامحمدخان برای ایجاد یکپارچگی سیاسی و بازگرداندن حاکمیت دولت مرکزی به سرتاسر قلمرو ایران در خور ستایش است ۳</p> <p>ب: دو مورد از عواملی که تأثیر عمیقی در بینش مورخان ایرانی گذاشت و توجه آنان را به دیدگاه ها و جنبه های گوناگون علل و نتایج این حوادث جلب کرد را فهرست کنید. انقلاب مشروطه، نفوذ و دخالت کشورهای استعمارگر، جنگ های جهانی اول و دوم و اشغال ایران، جنبش ملی شدن نفت و انقلاب اسلامی ۱</p> <p>ج: علت انتشار روزنامه به زبان فارسی در خارج از کشور در دوران حکومت قاجار چه بود؟ به دلیل ماهیت استبدادی حکومت قاجار و نبود آزادی بیان</p> <p>د: دو مورد از علل ناکارآمدی سازمان اداری و دیوانی ایران در عصر افشاریه و زندیه را فهرست نمایید. حاکمیت عناصر ایللی، غلبه تفکر نظامیگری، بی ثباتی سیاسی، کوتاه بودن دوران استقرار سلسله های مذکور ۲</p> <p>فکر کنید و پاسخ دهید: به نظر شما عمده تحولات تاریخ جهان در قرن نوزدهم متأثر از کدام رویداد تاریخی بوده است. ۶</p> <p>انقلاب کبیر فرانسه یا انقلاب صنعتی. ذکر یک مورد</p>	۷
سؤالات تشریحی (علل؛ دلایل؛ آثار؛ نتایج و پیامدهای تاریخی)		
۱	<p>دو مورد از مفاد قرارداد ۱۹۱۹ را بنویسید؟ به موجب این قرارداد، اداره امور دارایی و برخی از ادارات و وزارتخانه های ایران در اختیار انگلستان قرار می گرفت. مسئولیت تجدید سازمان و ایجاد ارتش یکپارچه ایران و تامین اسلحه و تدارکات آن به افسران انگلیسی داده می شد. در عوض انگلستان متعهد می شود که وامی در اختیار دولت ایران قرارداد تا تحت نظارت کارشناسان انگلیسی هزینه شود ۶</p>	۸
۰/۵	<p>ورود ارتش تازه نفس آمریکا به جنگ جهانی اول (۱۹۱۴-۱۹۱۸) چه نتیجه ای به دنبال داشت؟ جنگ جهانی اول به نفع متفقین خاتمه یافت؛ یا: ارتش متفقین ابتکار عمل را به دست گرفت. ۶</p>	۹
۱	<p>نهضت مردم در مبارزه با استعمار خارجی و استبداد داخلی برهبری روحانیت برچه اساسی استوار بود. اساس این نهضت بر مبارزه با استعمار خارجی و استبداد داخلی و تلاش برای برقراری عدالت در مملکت قرار داشت. تا قدرت و اختیارات پادشاه و « دارالشورا » با ایجاد عدالت خانه و حکام را محدود و با اجرای قوانین اسلامی از لجام گسیختگی آنها جلوگیری کند (۵)</p>	۱۰
۱	<p>نقش اجتماعی روحانیون در دوره قاجار را ارزیابی نمایید؟ یکی از گروه های اجتماعی عصر قاجار، که در شهرها و روستاها زندگی می کردند، روحانیون بودند. آنان از دیرباز به دلیل بافت و ساختار مذهبی جامعه سنتی ایران در میان اقشار مختلف مردم نفوذ فراوانی داشتند و متکفل امور دینی بودند. روحانیون به سبب نظارت بر موقوفات و دریافت وجوهات شرعی از نظر مالی مستقل از حکومت بودند (۴)</p>	۱۱
۱	<p>علت عدم اجرای قدرت استبدادی شاه در دوره قبل مشروطه را ارزیابی نمایید؟ یک سو فاقد ابزارهای لازم، مانند نظام اداری کارآمد و ارتش ثابت و حرف های، برای اعمال قدرت مطلقه بودند و از سوی دیگر نفوذ اجتماعی و دینی روحانیت و مراجع شیعه، قدرت سیاسی و نظامی ایلات و نفوذ و دخالت قدرتهای استعمارگر دامنه قدرت و اختیار شاهان را تا حدودی محدود میکرد ۳</p>	۱۲

۱	<p>شیوه تولید شبانکارگی (شبانی) یا ایلیاتی را ارزیابی نمایید؟ مختص ایلات و کوچ نشینان بود؛ نظیر تولید گوشت، پوست، پشم، گلیم، فرش ایلاتی و لبنیات ۴</p>	۱۳
۲	<p>بررسی شواهد ومدارک یحیی دولت آبادی، یکی از رجال سیاسی عصر مشروطه، درباره وضعیت روستاهای میان تبریز و زنجان در دوران پس از جنگ بین الملل اول می گوید: "دهات بی سکنه عرض راه، لاشه بسیار حیوانات بارکش که به واسطه قحطی سال پیش و ناامنی و غیره در هر چند قدم در اطراف و بلکه در میان راه دیده میشود، قبرستانهای تازه احداث شده در نزدیک دهات و قصبات به ضمیمه احوال پریشان [و] رقت انگیز زن و مرد و بزرگ و کوچک مردم ستم دیده، اگر گاهی در دهات دیده شوند که تازه میخوانند سروسامانی بگیرند، حقیقتاً تأثر آور است. آری در راه تبریز و زنجان، دهاتی دیده میشود که نعش اموات در اتاقهای ویرانه آنها مانده است و خوراک جانوران شده و اگر نظر عمومی به نقاط مختلف مملکت انداخته شود، دیده میشود که همه جای مملکت به یک طرف ما در سایه جنگ اروپا و بی لیاقتی حکومت خود به صورت راه تبریز درآمده است (« حیات یحیی، ج 4، ص. 89 ** اوضاع کشور در اواخر دوران قاجار را بر اساس نظر دولت آبادی بیان نمایید. ** از نظر دولت آبادی علت اوضاع نابسامان ایران چه بود. جنگ اروپا و بی لیاقتی حکومت ایران</p>	۱۴
۲۰	<p>پایدار باشید</p> <p>جمع کل نمره</p>	